

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2019 ROK
ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB W TYM ZAKRESIE**

I. WSTĘP

Gmina Sucha Beskidzka realizuje zadania wymienione w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która została uchwalona „/.../ dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dla dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i w wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami (preambuła ustawy).”

Na gminy nałożono szereg zadań mających na celu rozwój działań na rzecz rodziny poprzez wzmocnienie jej roli i funkcji oraz zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych, a także przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej. Ta wieloaspektowa praca z rodziną naturalną ma służyć ochronie odpowiedniego poziomu życia oraz ograniczyć umieszczanie dzieci w rodzinach zastępczych lub w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

II. PODSTAWA PRAWNA

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.), który zobowiązuje do złożenia Radzie Gminy w terminie do dnia 31 marca każdego roku rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb w tym zakresie.

Zgodnie z ww. ustawą do zadań własnych Gminy należy :

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
  - 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
  - 1) podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny,
  - 2) kosztów związanych z udzieleniem pomocy o której mowa w art. 29 ust. 2 ponoszonych przez rodziny wspierające.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego o którym mowa w art. 187 ust. 3.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy.

III. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY ZASTĘPCZEJ.

W poniższej części sprawozdania została omówiona realizacja poszczególnych zadań własnych gminy wynikających z ww. ustawy. Zadania realizowane są min. przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejską Świetlicę Profilaktyczną w Suchej Beskidzkiej.

1. Opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Obowiązującym obecnie Programem jest „Program wspierania rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 – 2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVII/304/2018 Rady Miejskiej w Suchej Beskidzkiej z dnia 27 lutego 2018 r. Ocena programu za 2019 rok zawarta została w części IV sprawozdania.

2. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:

1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Gmina Sucha Beskidzka zapewnia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze wsparcie i pomoc asystenta rodziny. W 2019 roku asystent rodziny pracował z 16 rodzinami. Asystent zatrudniony jest na umowę o pracę na pełny etat, którego wynagrodzenie częściowo finansowane było ze środków pozyskanych z Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Gmina Sucha Beskidzka po raz kolejny wystąpiła z wnioskiem o dofinansowanie zatrudnienia asystenta rodziny w ramach Programu "Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019" uzyskując w ten sposób możliwość dofinansowania zadania. Celem programu było wsparcie samorządu gminnego w budowaniu systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Otrzymana dotacja wyniosła **15.842,00 zł**.

Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny wraz z pochodnymi w 2019 roku przedstawia poniższa tabela.

Wydatki na wynagrodzenie asystenta rodziny wraz z pochodnymi w zł z tego:		Kwota	%
		43.739,04 zł	100
1	Finansowane z budżetu gminy	27.897,04 zł	64
2	Finansowane z innych źródeł w tym:	15.842,00 zł	36
2.1	w ramach Programu MRPiPS	15.842,00 zł	36

Rodziny z terenu Miasta Sucha Beskidzka, w tym przeżywające trudności opiekuńczo - wychowawcze miały zapewniony dostęp do specjalistycznego poradnictwa poprzez możliwość korzystania z oferty m.in.: Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Podhalańskim (pomoc psychologiczna, terapeutyczna, diagnoza trudności szkolnych).

Ponadto w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Suskim a Gminą Sucha Beskidzka w 2019 roku rodziny miały zapewniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego, pomocy psychologicznej, poradnictwa pedagogicznego, poradnictwa rodzinnego, mediacji, grup wsparcia, warsztatów dla rodziców, zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży świadczonych przez Zespół Interwencji Kryzysowej działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Suchej Beskidzkiej.

Na terenie gminy w celu aktywizacji społeczno - kulturalnej oraz w ramach rozwoju form integracji rodziny podejmowano liczne działania m.in.: letni i zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży, imprezy integracyjne dla przedszkolaków oraz dzieci w wieku przedszkolnym nieuczęszczających do przedszkola, festyny i pikniki rodzinne, uroczyste obchody Dni Ziemi Suskiej, Święta Rodziny, Dnia Dziecka, Dnia Matki i Ojca, zawody sportowe (pływakackie, turniej tenisa stołowego, hokej na lodzie, piłki nożnej, Scrabble i in.), piknik wielopokoleniowy „Seniorzy Dzieciom”. Szczegółowe informacje przedstawiane są w sprawozdaniach z działalności jednostek realizujących poszczególne działania.

2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających.

Gmina podejmuje działania w celu tworzenia warunków do rozwoju rodzin wspierających. Prowadzona jest kampania informacyjna w zakresie możliwości pełnienia funkcji rodzin wspierających. Do chwili obecnej nie było zgłoszeń osób chętnych do skorzystania z usługi oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny wspierającej.

3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.

Na terenie Gminy Sucha Beskidzka funkcjonuje publiczna placówka wsparcia dziennego prowadzona w formie opiekuńczej pn. Miejska Świetlica Profilaktyczna w Suchej Beskidzkiej. Ww. Świetlica jest jednostką organizacyjną gminy. Zlokalizowana jest w budynku przy ul. Handlowej 2 w Suchej Beskidzkiej i obejmuje opieką 50 dzieci. Wydatki związane z działalnością placówki wyniosły w 2019 roku – **325.839,00 zł**. Szczegółowe informacje dotyczące działalności placówki przedstawiane są w corocznym sprawozdaniu z działalności Miejskiej Świetlicy Profilaktycznej w Suchej Beskidzkiej przez Kierownika jednostki.

IV. Finansowanie:

- 1) podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny, poprzez udział w szkoleniach
- 2) ponoszenie kosztów związanych z udzieleniem pomocy o której mowa w art. 29 ust. 2 ponoszonych przez rodziny wspierające (w 2019 roku nie uruchomiono tej formy wsparcia).

3. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka - w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Ponadto zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z Obwieszczeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2018 roku w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej od 1 czerwca 2018 roku koszt utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosi 694 zł, a w zawodowej oraz rodzinnym domu dziecka - 1.052 zł.

W 2019 roku średniomiesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce – opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego prowadzonej przez powiat suski wynosiły 2.485,33 zł dla Domu Dziecka im. Bł. Celestyny Faron w Łętowni.

Wydatki poniesione w 2019 roku za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzaj placówki	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	Koszt Gminy	% odpłatności
Rodziny zastępcze w tym :	6	30.510,36	5 dzieci - 50 % 1 dziecko - 30 %
spokrewnione	5	19.126,63	4 dzieci - 50 % 1dziecko - 30%
niespokrewnione	1	11.383,73	1 dziecko - 50 %
Placówki opiekuńczo wychowawcze /koszt pobytu dzieci do 30.06.2019r./	2	14.448,06	2 dzieci - 50 %
Razem	8	44.958,42	7 dzieci - 50 % 1 dziecko - 30 %

4. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3.

W 2019 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w imieniu Gminy Sucha Beskidzka sporządzał półroczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywał Wojewodzie Małopolskiemu w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego. Sprawozdania zostały przekazane zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sprawozdań rzeczowo - finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

5. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności opiekuńczo– wychowawcze prowadzony był poprzez wizyty w środowisku przez pracowników socjalnych, asystentów, współpracę z jednostkami administracji samorządowej oraz innymi podmiotami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny m.in. z placówkami oświatowymi, Miejską Świetlicą Profilaktyczną, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Kuratorami Sądowymi, Miejską Przychodnią Zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, przedstawicielami samorządu, radnymi.

6. Do zadań asystenta rodziny należy realizacja ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” .

W 2019 roku nie udzielano wsparcia w tym zakresie żadnej rodzinie z uwagi na brak zgłoszeń.

V. OCENA GMINNEGO PROGRAMU 2019 ROK

Działalność na rzecz rodziny w ujęciu wielopłaszczyznowym to zadanie publiczne, które wpisuje się doskonale w potrzeby rodzin znajdujących się w centrum zainteresowania pomocy społecznej. Niewątpliwie to szansa na przygotowanie działań mających na celu wspieranie rodzin nie radzących sobie z codziennością, co powoduje zakłócenia w funkcjonowaniu rodzinnym i społecznym jej członków. Intencją ustawodawcy zatem było stworzenie sprawnie funkcjonującego systemu pomocy dziecku i jego rodzinie (ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej), w ramach którego opracowany jest program pozwalający wyznaczyć nadrzędne kierunki działań mających na celu dobro rodziny w ujęciu systemowym.

W ramach opracowanego Programu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej w Gminie Sucha Beskidzka na lata 2018 -2020 głównym celem jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, prowadzące do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania. W 2019 roku udzielano wsparcia 16 rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych; w tym 40 dzieciom małoletnim, z którymi pracował 1 asystent. Każda rodzina wymagała podejścia zindywidualizowanego, w ramach czego praca odbywała się w większości przypadków w miejscu zamieszkania rodziny, bądź wskazanym przez rodzinę. Celem asystenta rodziny w procesie oceny środowiska wychowawczego rodziny jest zarówno rozpoznanie dążeń, potrzeb, mocnych stron rodziny oraz szerszych układów społecznych, w których jest zlokalizowana, jak i czynników zagrożenia dla rozwoju dziecka w rodzinie, po to aby zaprojektować pomoc w rozwoju, ukierunkowaną zarówno na dziecko, jak i na jego rodzinę. Taki charakter pracy pozwala na uzyskanie istotnych informacji na temat zasobów jak i opis problemów rodziny, w oparciu o co opracowywany jest przez asystenta plan pracy w porozumieniu z rodziną, pracownikiem socjalnym oraz koordynatorem pieczy zastępczej. Dokonywana diagnoza pozwala asystentowi na stworzenie planu pracy, który jest podstawowym wyznacznikiem działań asystenta przy współpracy z instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

Asystent rodziny realizuje pracę socjalno – wychowawczą z elementami terapii w środowisku rodziny i w miejscu przez nią wskazanym. Głównym jego zadaniem jest pedagogizacja oraz wspieranie informacyjne, emocjonalne, instrumentalne, czasem rzeczowe poprzez towarzyszenie rodzinie w różnych czynnościach dnia codziennego. Prawidłową tendencją w pracy socjalno – wychowawczej asystenta z rodziną jest stosowanie narzędzi, które są niezbędne w realizowaniu etapu metodycznego. Szereg usług jaki świadczony jest przez asystenta, skupia swoją uwagę w obrębie funkcjonowania społecznego rodziny, która niejednokrotnie tworzy zamknięty system rodziny, czego wynikiem jest m.in. słaba komunikacja lub jej brak, zakłócone relacje między ludzkie, bierna postawa rodziny. W tym kierunku podejmowane są także działania służące integracji społeczeństwa na rzecz rodzin, mianowicie szereg imprez i inicjatyw kulturalnych, sportowo – rekreacyjnych, jakie organizowane są na terenie Gminy Sucha Beskidzka. Należy wykazać, iż w 2019 roku tutaj Ośrodek Pomocy Społecznej realizował projekt pn. „ Nowe Horyzonty”, skierowany do osób, które chcą podnieść swoje kompetencje społeczne i zawodowe. Projekt realizowany jest w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego.

Nadrzędnym priorytetem działań jest jednostka i jej otoczenie, a w szczególności zminimalizowanie barier uniemożliwiających jej prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie. Spośród rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w w/w projekcie brało udział 5 rodzin z małoletnimi dziećmi. W ramach projektu skorzystano z pomocy Psychologa, Psychologa dziecięcego, Pracownika Socjalnego.

1. Wsparcie psychologiczne miało formę zajęć:

indywidualnych; mające na celu dostarczenie wzmocnień oraz poprawę jakości życia. Wskutek działań nastąpiła znacząca poprawa w zakresie funkcjonowania społecznego uczestników. Ponadto należy również uwzględnić treningi kompetencji rodzicielskich realizowane w formie indywidualnych spotkań, trening radzenia sobie ze stresem - **grupowych**; których założeniem była psychoedukacja z zakresów poczucia własnej wartości, zarządzanie stresem, zarządzanie czasem i własną energią, skuteczne rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji, trening rozwoju osobistego z Automotywowaniem – jak odnaleźć motywację do codziennych zadań.

W/w zajęcia odbyły się stacjonarnie w tut. Ośrodku, z kolei trening rozwoju osobistego z komunikacją interpersonalną oraz asertywnością odbył się w formie wyjazdowej.

W ramach ścieżki społecznej przeprowadzono kurs prawa jazdy Kat. B oraz kurs komputerowy w którym udział wzięła 1 rodzina objęta asystenturą. Kursy zakończyły się egzaminem z pozytywnym wynikiem.

Działania oraz formy wsparcia Projektu „ Nowe Horyzonty” na terenie Gminy Sucha Beskidzka w 2019 r.

Działania	Specjalista
Praca socjalna	Pracownik Socjalny
Działania Asystenta w kierunku poprawy funkcjonowania rodziny	Asystent Rodziny
Indywidualny trening psychologiczny radzenia sobie ze stresem	Psycholog
Indywidualny trening psychologiczny kompetencji rodzicielskich	
Indywidualne poradnictwo psychologiczne dla dorosłych i dzieci	
Warsztat grupowy „ Zarządzanie stresem”	Psycholog
Grupowy warsztat „Zarządzanie czasem i własną energią”	
Grupowy trening rozwoju osobistego z Auto motywowaniem – jak odnaleźć motywację do codziennych zadań”	
Grupowy warsztat „ Poczucie własnej wartości”	
Grupowy warsztat „ Skuteczne rozwiązywanie problemów i podejmowanie decyzji”	Psycholog – trening niestacjonarny
Grupowy trening wyjazdowy „ Rozwój osobisty z komunikacją interpersonalną oraz asertywnością”	

Z kolei rodzinom nie biorącym udziału w projekcie zapewniona była pomoc socjalna, terapeutyczna, psychologiczna, oraz asystenta rodziny przy współpracy z placówkami oświatowymi, Zespołem Interwencji Kryzysowej, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Poradnią Zdrowia Psychologii Klinicznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policją, Kuratorami sądowymi, Stowarzyszeniem „Pomocna Dłoń”, Miejską Świetlicą Profilaktyczną, Okręgowym Ośrodkiem Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Prześstępstwem.

Liczba rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi korzystającymi z pomocy specjalistów na terenie Gmina Sucha Beskidzka w 2019 r.

Institucja	Forma wsparcia	Liczba dorosłych członków rodziny	Liczba dzieci
Zespół Interwencji Kryzysowej	Warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie/ forma indywidualna/ grupowa	4	0
	Poradnictwo rodzinne	7	0
	Poradnictwo psychologiczne/konsultacja	6	9
Zakład Opieki Zdrowotnej	Poradnia zdrowia psychicznego	1	1
Zakład Opieki Zdrowotnej	Poradnia Psychologii klinicznej	2	0
Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń”	- Terapia dla osób uzależnionych od alkoholu	5	0
Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	- Terapia rodzinna	0	0
	- Terapia logopedyczna	0	2
	- Terapia pedagogiczna	0	2

Dostępność do Specjalistycznego poradnictwa rodzinnego umożliwiającego korzystanie z różnorodnych form wsparcia: psychologicznego, pedagogicznego, w zakresie uzależnień terapii indywidualnej, rodzinnej dowodzi, że w roku 2019 w/w instytucje, placówki, organizacje udzielały porad i prowadziły terapię, co pozwoliło zapewnić niezwłoczne wsparcie rodzicom w kryzysie, poprawę funkcjonowania rodzin, poprawę relacji wewnątrz rodziny. Bardzo dużym wsparciem dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest Miejska Świetlica Profilaktyczna, która spełnia rolę placówki opiekuńczo – wychowawczej wsparcia dziennego. W świetlicy realizowane są zajęcia ogólnorozwojowe, komputerowe, plastyczne, teatralne, sportowe, kulinarne oraz pomoc w nauce. Wszystkie w/w zajęcia wpływają bardzo korzystnie na potrzeby rozwojowe dziecka oraz pełnią rolę wychowawczą, która częstokroć w rodzinach z trudnościami rodzicielskimi jest zaniedbana. W 2019 roku Świetlica Profilaktyczna liczyła 12 wychowanków z rodzin objętych asystenturą.

Oprócz wsparcia specjalistycznego oferowana jest szeroka pomoc rodzinom w formie m.in. posiłków dla dzieci i młodzieży na terenie szkół. W 2019 roku było objętych formą dożywiania 19 dzieci w szkołach i przedszkolu z rodzin objętych asystenturą. Pomocą w formie posiłku objęte są także dzieci w okresie ferii i wakacji.

Ponadto w 2019 roku rodziny z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi otrzymywały pomoc finansową:

- zasiłki okresowe: 2 rodziny;
- zasiłki celowe: 7 rodzin;
- specjalny zasiłek celowy: 2 rodziny;
- świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności: 3 rodziny;
- gorące posiłki: 4 rodziny;
- dodatek mieszkaniowy: 2 rodziny;
- świadczenia rodzinne: 13 rodzin;
- zasiłek pielęgnacyjny: 3 rodziny;
- pomoc materialna o charakterze socjalnym – Stypendia szkolne: 3 rodziny.

Dodatkowo rodziny objęte są wsparciem finansowym w formie świadczenia „500+” oraz świadczenia „Dobry start” w wysokości 300 zł.

Praca Asystenta ma szeroki zasięg pomocy i wsparcia rodzinom wykazującym niewydolność opiekuńczo – wychowawczą w szczególności dla rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.

W 2019 roku spośród rodzin objętych asystenturą wykazano pięcioro dzieci pozostających w pieczy zastępczej; w tym:

- w rodzinach zastępczych – 3 dzieci;
- w Domu Dziecka – 2 dzieci.

Asystent Rodziny podejmuje szereg czynności i działań z rodzinami biologicznymi w celu umożliwienia powrotu dzieci do środowiska rodzinnego. W 2019 roku dwoje dzieci powróciło do rodziny biologicznej. Intensywna współpraca rodziców z asystentem rodziny pozwoliła na nabycie przez nich umiejętności opiekuńczo-wychowawczych oraz z zakresu prowadzenia gospodarstwa domowego. Wspólne działania doprowadziły także do poprawy warunków bytowych rodziny w stopniu umożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie w niej dzieci. Z monitoringu prowadzonego w rodzinie oraz informacji uzyskanych z placówek oświatowych wynika, iż od powrotu dzieci do środowiska rodzinnego nie występują nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu zarówno w środowisku lokalnym jak i szkolnym.

Powrót dzieci do rodziny biologicznej wpłynął na zmniejszenie wydatków ponoszonych przez Gminę z tytułu odpłatności za pobyt w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Wykaz obszarów działania Asystenta Rodziny z rodzinami z niewydolnością opiekuńczo - wychowawczą

Lp.	Obszary pracy Asystenta Rodziny
1	Relacje w rodzinie – kwestie związane z komunikacją
2	Sytuacja wychowawcza dzieci – metody wychowawcze, cele wychowawcze, trudności/zaburzenia w zachowaniu
3	Sytuacja szkolna dziecka – wyniki w nauce, frekwencja, współpraca rodziców ze szkołą
4	Prowadzenie gospodarstwa domowego w tym gospodarowanie budżetem domowym
5	Warunki socjalno – bytowe w tym czystość i higiena mieszkania
6	Konflikty między rodzicami; rozkład, rozpad rodziny
7	Przemoc w rodzinie Agresja /Konflikt
8	Zaniedbania opiekuńcze
9	Zaniedbania biologiczne
10	Zaniedbania emocjonalne
11	Uzależnienia w rodzinie

Wszystkie wyżej wymienione obszary działań wykazują jednoznacznie, iż w rodzinach objętych asystenturą wymagana jest ścisła współpraca instytucjonalna, celem uzyskania pożądaných efektów. Jakość pracy zależna jest od postawy rodziny, ich motywacji i zaangażowania w dążeniu do poprawy funkcjonowania swojej rodziny. Realizacja założonych celów w pracy z rodziną wymaga niejednokrotnie aktualizacji planu pracy, gdyż ich osiągnięcie zostaje zrealizowane bądź powstają przeszkody utrudniające uzyskania efektu.

W 2019 roku asystent rodziny realizował swoje działania także w oparciu o Zespół Multiprofesjonalny, który polega na współpracy osób reprezentujących określone służby społeczne, stosownie do zidentyfikowanych potrzeb i problemów rodziny. Praca Zespołu Multiprofesjonalnego w dużym stopniu przyczynia się do osiągnięcia celów założonych w pracy z rodziną. Z pomocy Zespołu skorzystały cztery rodziny objęte wsparciem asystenta.

Praca asystenta rodziny wymaga indywidualnego czasu pracy oraz tempa dostosowanego do każdej rodziny, co niejednokrotnie wiąże się z kilkuletnim okresem pracy z daną rodziną. Zmiany jakie zachodzą w rodzinach są dostrzegane w poprawie ich funkcjonowania oraz podniesieniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych. W omawianym okresie asystent zakończył pracę z 4 rodzinami, wprowadzając monitoring w wymiarze trzech miesięcy, co pozwoli asystentowi ocenić samodzielne funkcjonowanie rodziny poprzez obserwację środowiska rodzinnego oraz współpracę instytucji pomocowych. Rodziny te otoczone były wszechstronną opieką, miały możliwość skorzystania z w/w szerokiej oferty instytucjonalnej. Podmioty realizujące zadania w tym zakresie dołożyły wszelkich starań aby zmotywować rodziny do aktywnego zaangażowania we współpracę jak i zmiany postaw rodzicielskich tak aby dzieci mogły pozostawać w rodzinie biologicznej.

Reasumując wszystkie powyższe działania skupiają szczególną uwagę wokół rodzin wykazujących bezradność opiekuńczo – wychowawczą, które wymagają wsparcia innych służb społecznych w wykonaniu pogłębionej pracy z rodziną z wieloma problemami.

Należy zauważyć, że wszystkie podejmowane działania wpływają na poprawę rodziny w mniejszym lub w większym stopniu, co przedkłada się na lepsze funkcjonowanie rodziny, a w szczególności dzieci.

VI.POTRZEBY WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI ZADAŃ W 2020 ROKU.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny regulują zapisy ustawy oraz Program Wspierania Rodziny dla Gminy Sucha Beskidzka na lata 2018 -2020.

- zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- dalsza działalność placówki wsparcia dziennego,
- kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny w celu zapewnienia odpowiedniej pomocy i wsparcia rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz pracy z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- zapewnienie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny,
- zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- zapewnienie dostępu do poradnictwa rodzinnego, psychologicznego, terapeutycznego.
- realizacja Programów profilaktycznych i edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie dysfunkcji rodzin,
- realizacja działań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”,
- aktywizacja społeczno – kulturalna oraz rozwój form integracji rodziny.

W celu osiągnięcia zamierzonych efektów konieczne jest dalsze interdyscyplinarne współdziałanie wielu służb i organizacji działających na rzecz rodziny i dzieci bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Środki przeznaczone na realizację działań ujmowane są w planach finansowych poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy Sucha Beskidzka.

Sucha Beskidzka , 05.02.2020 roku.